

finanspolitik, indenlandske pris- og fordelingsordninger, direkte reguleringer af betalingerne overfor udlandet, valutakursændringer, told, eksportpræmier og lign. og optagelse af udenlandske lån.

Kommissionen påpeger, at når man skal skabe mulighed for en høj og stigende nationalindkomst, herunder en høj og stabil beskæftigelse, vil man ikke kunne anvende rente- og finanspolitikken til at skabe ligevægt på betalingsbalancen, såfremt dette er ensbetydende med, at der skabes arbejdsløshed. Kommissionen gør iøvrigt opmærksom på, at der meget vel også kan opstilles andre mål for den økonomiske politik end de i betænkningen omhandlede og fremhæver endvidere, at man kun sjældent vil være i den situation, at et enkelt af midlerne vil være i overensstemmelse med samtlige de tilstræbte mål. Reguleringen af betalingsbalancen har ikke blot til formål at begrænse underskuddet på de løbende poster, men må under de foreliggende forhold også tjene andre formål, således er en direkte kontrol med importen nødvendig for at begrænse indkøbene i hård valuta. Endvidere medfører den manglende tilpasning mellem prisniveauer og valutakurser i de forskellige lande og den manglende konvertibilitet mellem de forskellige valutaer, at man må sikre sig imod, at der opsamlers tilgodehavender i blød valuta, uden at disse vil kunne anvendes til betaling for import fra områder med hård valuta. Endvidere er kontrollen med udenrigshandelen nødvendig såvel af handelspolitiske grunde som af hensyn til at holde kapitalbevægelserne under kontrol for at hindre spekulative kapitalbevægelser. Medens påvirkningen på saldoen på den løbende betalingsbalance vel i det store og hele kan ske ved anvendelse af valutakurspolitik, eventuelt told o. lign., kan de andre formål med reguleringer af de udenlandske betalinger i stort omfang kun varetages gennem kvantitative reguleringer. Det samme gælder iøvrigt fordelingen af importen på de forskellige valutaområder.

De nævnte forskellige forhold har hidtil nødvendiggjort en kvantitativ importkontrol, og kommissionen påpeger, at man næppe kan vente, at den internationale økonomiske udvikling i de nærmeste år skal forme sig på en sådan måde, at disse indgreb bliver overflødige. Kommissionen gør rede for de ulemper, den kvantitative importkontrol medfører, men understreger samtidig, at disse ulemper i høj grad er betinget af den intensitet, hvormed det er nødvendigt at anvende reguleringen. Derfor

må man tilstræbe i såvidt omfang som muligt at regulere betalingerne overfor udlandet ved andre midler end importkontrol, men denne kan dog under visse forhold være den mest hensigtsmæssige måde at regulere betalingsbalancen på. Kommissionen kommer derfor til den opfattelse, at der ikke for øjeblikket består mulighed for en mere gennemgribende afvikling af den bestående lovgivning om importregulering, men at man i videst mulig udstrækning indenfor denne ramme bør arbejde for afvikling og for at afhjælpe de ulemper, som er knyttet til reguleringssystemet.

Hovedlinien for forenklingen og afviklingen indenfor vareforsyningslovens rammer bør efter kommissionens opfattelse være at tilvejebringe betingelsen for en så fri konkurrence som mulig som middel til at skaffe såvel forbrugere som erhvervsliv de billigste og bedst egnede varer også med henblik på at erhvervslivet kan hævde sig i konkurrencen overfor udlandet. Kommissionen påpeger i denne forbindelse det uheldige i at operere med ganske bestemte bevillingskvoter for de enkelte importører, og kommissionen har indgående drøftet spørgsmålet om, hvordan man indenfor lovens rammer kan fremme den fri konkurrence og dermed modvirke de ulemper, som er knyttet til importkontrollen.

Mulighederne for den mest ønskelige ordning, at overføre varerne til friliste, anser kommissionen for at være begrænsede, bl. a. under hensyn til, at varerne i mange tilfælde vil kunne købes billigst i lande med hård valuta. Endvidere anføres, at det under hensyn til Danmarks betalingsmæssige stilling overfor lande med hård valuta er nødvendigt at reservere den hårde valuta til særlig vigtig import. Kommissionen påpeger også, at fri indførsel kan give anledning til uheldige forretningstransaktioner derigennem, at mange varer ofte ville kunne importeres mod betaling i hård valuta og derefter videresælges mod betaling i blød valuta til højere pris. Kommissionen peger endvidere på de handelspolitiske problemer, som kan stå i forbindelse med en hel frigivelse af importen.

Kommissionen har endvidere drøftet muligheden for at overføre varer til en betinget friliste, således at de pågældende varer frit skulle kunne indføres fra visse lande eller mod betaling i visse valutaer. Selv om en sådan frilisteordning i og for sig skulle have større muligheder, rummer den også problemer bl. a. i forbindelse med de bestående mestbegunstigelsesaftaler, lige-